De kennis van bijwerkingen en de perceptie van werkzaamheid van over-the-counter NSAIDs en paracetamol

Haio: STROO Mattijs , U.G.
Promotor: CHRISTIAENS Thierry , U.G.
Praktijkopleider: Biot Stéphanie

Context: Veel geneesmiddelen zijn beschikbaar zonder voorschrift, de zogenaamde 'over-the-counter' medicatie. De niet steroïdale anti-inflammatoire geneesmiddelen (NSAID's) zijn daar één van. Patiënten worden zelf grotendeels verantwoordelijk voor het correcte gebruik van deze geneesmiddelen qua duur van inname, dosis, bijwerkingen en (contra)indicaties.

Onderzoeksvraag: Wat weten patiënten over indicaties, werkzaamheid en veiligheid van 'over-the-counter' NSAID's, en welke socio-demografische factoren beïnvloeden hun perceptie?

Methode: Deze studie omvat een beperkte literatuurstudie waarbij gezocht werd naar de reeds gekende studies in binnen- en buitenland. Daarnaast werd er een praktijkstudie uitgevoerd in twee Vlaamse huisartsenpraktijken aan de hand van een vragenlijst. De geanonimiseerde resultaten werden vervolgens geanalyseerd via het statistisch programma SPSS.

Resultaten: De enquête werd ingevuld door 109 patiënten. De voornaamste indicaties voor het innemen van een OTC NSAID waren hoofdpijn, spierpijn en menstruatiepijn. Vrouwen gebruiken sneller dan mannen een OTC analgeticum voor bovenstaande klachten. Hoe hoger de scholingsgraad, hoe beter de kennis omtrent veiligheid en bijwerkingen. De jongste en oudste leeftijdsgroepen (+hoog risicogroep: > 70 jaar, hypertensie, maag- of darmzweer in voorgeschiedenis, nemen van bloedverdunner, nierinsufficiëntie, AMI of CVA in voorgeschiedenis, diabetes of astma) scoorden het slechtst omtrent kennis van bijwerkingen en perceptie van veiligheid.

Conclusie: Vooral bij de groep met een hoog risico op bijwerkingen is de kennis van indicaties en veiligheid van OTC NSAID's onvoldoende om te besluiten dat deze geneesmiddelen op een veilige manier gebruikt worden. Zowel arts als apotheker moeten de patiënten begeleiden in het correct gebruik van OTC NSAID's en hen bewust maken van de potentiële gevaren van dergelijke geneesmiddelen. Verder onderzoek bij patiënten omtrent het gebruik en de kennis van OTC NSAID's in België is noodzakelijk.